

บทที่ 11

ประเภทของดนตรีตะวันตก

เนื้อหาในบทที่ 11 ประกอบด้วย

1. แผนภูมิภาพท่วงทำนองตะวันตก
2. ประเภทของดนตรีแจ๊ซ
3. ประเภทของดนตรีร็อก
4. ลักษณะเฉพาะของบทเพลงชนิดต่าง ๆ
5. รายชื่ออาชีพรวมถึงแต่ละชนิดที่น่าสนใจ

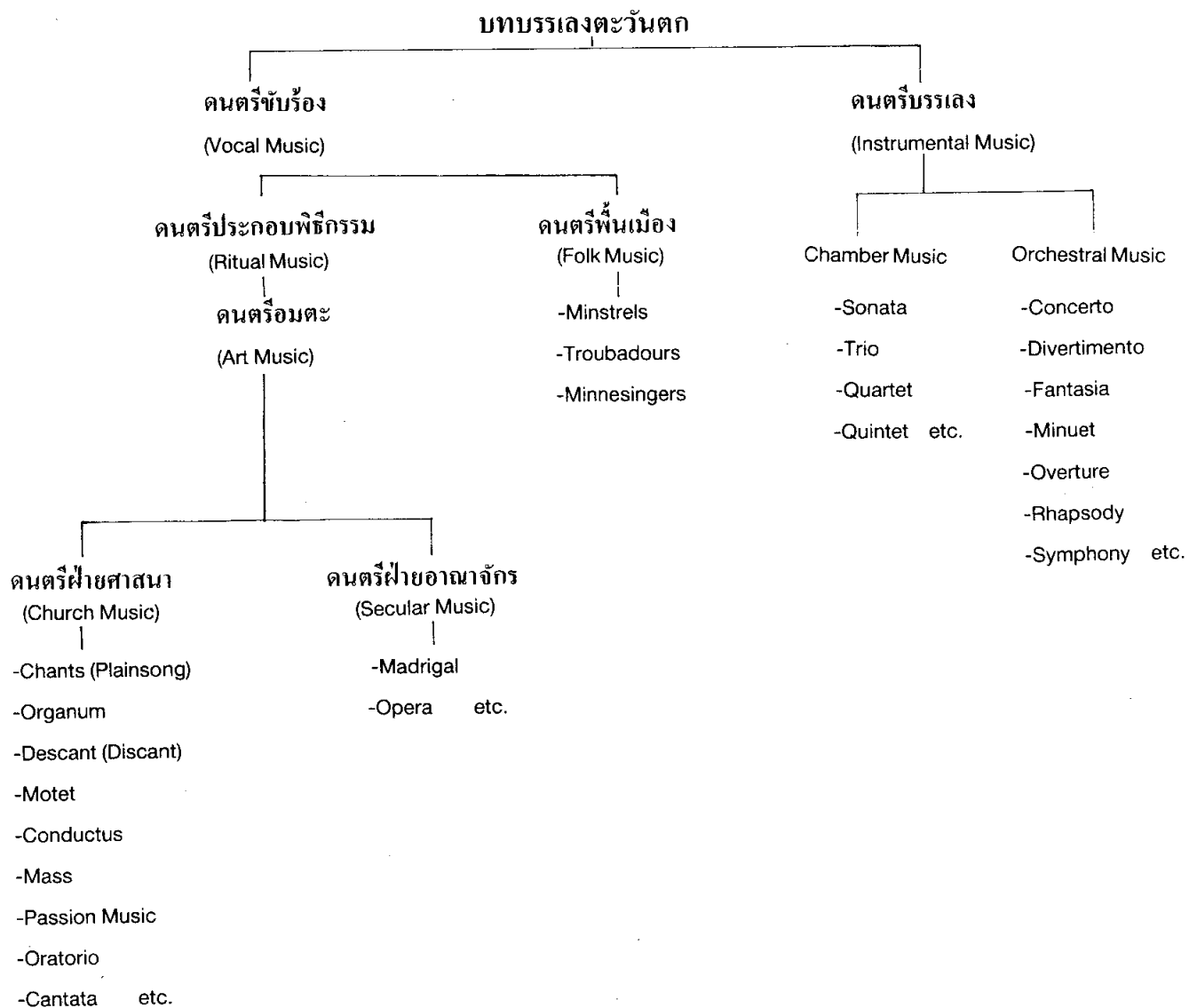
วัตถุประสงค์

1. ให้รู้จักประเภทของดนตรีตะวันตก
2. ให้รู้จักลักษณะเฉพาะของบทเพลงชนิดต่าง ๆ
3. ให้รู้จักความแตกต่างของบทเพลงชนิดต่าง ๆ
4. ให้รู้จักเด็กที่นักบรรเลงที่มีอิทธิพลและเป็นอมตะ ตลอดจนโรงภาพยนตร์ทางศาสนา

กิจกรรม

1. คอมพิวเตอร์ช่วยบท
2. เปรียบเทียบเพลงคลาสสิกของสถาบันวิซคอนซินส์ ภาค เอฟ เอ็ม ที่คลื่นความถี่ 101.5 MHz จากสถานีวิทยุอื่น ๆ และจากเทปโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ
3. ทำโอกาสชมคอนเสิร์ตสดก่อนเสร็จตามบรรเลงคลาสสิกทั้งจากวงดุริยางค์สากลของไทยและของต่างประเทศ
4. ทำโอกาสไปโบสถ์และมอดูลในเทศกาลสำคัญทางศาสนาคริสต์ เพื่อศึกษาบทเพลงศาสนา

ฯลฯ

บทที่ 11

ประเภทของดนตรีตะวันตก

ดนตรีตะวันตกหรือบทบรรเลงตะวันตกในที่นี้จะกล่าวถึงบทบรรเลงคลาสสิกหรือบทบรรเลงแบบแผนที่ประพันธ์ขึ้นตามหลักวิชาคีตศาสตร์ที่บรรเลงกันมาแต่โบราณจะไม่กล่าวถึงบทบรรเลงตะวันตกในปัจจุบันที่เป็นเพลงยอดนิยมต่าง ๆ

บทบรรเลงตะวันตก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ดนตรีขับร้อง (Vocal Music) Vocal Music หมายถึง เพลงขับร้องทั่วไป แต่ถ้าเป็นบทเพลงขับร้องประสานเสียงจะใช้ Choral Music ซึ่งรวมอยู่ในหัวข้อนี้ด้วย
2. ดนตรีบรรเลง (Instrumental Music)

1. ดนตรีขับร้อง (Vocal Music) เป็นดนตรีที่มีกำเนิดขึ้นพร้อมกับมนุษย์ เป็นดนตรีที่ใช้น้ำเสียงมนุษย์ เปล่งเสียงร้องออกไปให้มีเสียงสูงต่ำแตกต่างกันอย่างมีความหมาย มีอารมณ์ และความรู้สึก เสียงยิ่งสูงต่ำแตกต่างกันมาก เสียงที่ดังออกมายิ่งไพเราะ การเปล่งเสียงให้มีความหมายสอดคล้องกับอารมณ์และความรู้สึกก็คือ **คำร้อง** หรือ **บทร้อง** ที่จะร้องสูง-ต่ำ ดัง-ค่อย เร็ว-ช้า ก็ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้ร้อง ว่าร้องเพื่อสื่ออะไร ดนตรีขับร้องมีทั้งการขับร้องทั่วไปและการขับร้องประสานเสียง ดนตรีขับร้องแบ่งย่อยเป็น

- 1.1 ดนตรีขับร้องประกอบพิธีกรรม (Ritual Music)
- 1.2 ดนตรีพื้นเมืองหรือพื้นบ้าน (Folk Music)

ดนตรีขับร้องประกอบพิธีกรรม (Ritual Music) เป็นดนตรีโบราณที่สุด มีลักษณะเป็นทำนองเพลงสั้น ๆ ขับร้องซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง จากการร้องเดี่ยวมาเป็นการขับร้องที่มีต้นเสียงและลูกคู่ จนมาเป็นการขับร้องหมู่ชายหญิงประสานเสียงที่มีลูกเล่นแพรวพราว อาจมีจังหวะผสมกันหลายชนิด เป็นต้น

ดนตรีประกอบพิธีกรรมเป็นดนตรีที่สืบเนื่องมาจากความเชื่อถือในลัทธิ ในขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ตลอดจนถึงศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายตามที่มนุษย์เฝ้าพันธุ์ต่าง ๆ

สมมติขึ้น เช่น เทพเจ้าต่าง ๆ ของชาวอียิปต์ ชาวฮีบรู หรือชาวกรีก เป็นต้น ความเชื่อในลัทธิต่าง ๆ เมื่อมีผู้นับถือนับถือมากขึ้นประกอบกับเป็นหลักคำสอนที่ดีก็就会有ความศักดิ์สิทธิ์จนเป็นศาสนาขึ้น **ดนตรีประกอบพิธีกรรม** ก็จะพัฒนาไปเป็น **ดนตรีศาสนา (Church Music)**

ดนตรีศาสนามีแบบแผนการประพันธ์ถูกหลักวิชาคีตศาสตร์ขึ้นตามลำดับ ด้วยเป็นเรื่องของความเลื่อมใส ศรัทธา และมีเนื้อร้องเป็นบทสวดมนต์ กวีในสมัยแรก ๆ ได้แก่ บาทหลวง นักบวชในคริสต์ศาสนา จึงบรรจงแต่งทำนองบทสวดกันจนเกิดวิชาการดนตรีตะวันตกขึ้น ดนตรีศาสนาก็มีการพัฒนาไปตามลำดับ ในราว ค.ศ. 1000 เมื่อ Guido d'Arezzo ได้ประดิษฐ์เครื่องหมายใช้บันทึกเสียงดนตรีในบรรทัด 5 เส้น หรือ Notation ขึ้น ดนตรีขับร้องนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1000 เป็นต้นมา จัดเป็นเพลงร้องอมตะ¹ (Art Song) ที่แยกออกเป็นฝ่ายศาสนจักร (คริสต์ศาสนา) และ ฝ่ายอาณาจักร² (Secular) ดนตรีในระยเวลานี้จัดเป็น Art Music

1.1.1 ดนตรีฝ่ายศาสนจักร (Church Music) ได้แก่ เพลงขานท์ (Chants or Plainsongs), ออร์แกนัม (Organum), ดีสแคนท์หรือเดสแคนท์ (Discant or Descant), โมเต็ต (motet), คอนดักตัส (Conductus), แมส (Mass), แพชชันมิวสิก (Passion Music), ออราทอริโอ (Oratorio), แคนตาตา (Cantata) ฯลฯ

1.1.2 ดนตรีฝ่ายอาณาจักร (Secular Music) นับตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 12 เป็นต้นมา บทเพลงร้องฝ่ายอาณาจักร ได้แก่ แมดริกัล (Madrigal) และ อูปรากร (Opera) ฯลฯ

ดนตรีพื้นเมืองหรือพื้นบ้าน (Folk Music) เป็นเพลงร้องเพื่อความบันเทิง ที่มีเนื้อหาเรียบง่าย เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ตำนาน การอาชีพ ฯลฯ ร้องเล่นสืบทอดกันมาปากต่อปาก จากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง ไม่ปรากฏชื่อผู้ประพันธ์ หรือ คีตกวี บางเพลงก็มีการเดินประกอบจังหวะบทร้องไปด้วย ในเรื่องเพลงพื้นบ้านนี้จะมีระบำพื้นบ้าน หรือ ระบำพื้นเมือง (Folk Dance) ที่พัฒนาไปเป็นการเต้นรำในราชสำนัก (Court Dance) ในเวลาต่อมาอยู่ด้วยดนตรีขับร้องพื้นเมืองนี้ได้แก่ ดนตรีขับร้องของพวก Minstrel ในอังกฤษ ของพวกทรูบาดูร์ส (Troubadours) ในภาคใต้ของฝรั่งเศส และของพวกทรูแวร์ในทางตอนเหนือของฝรั่งเศส ตลอดจนพวกมินเนซิงเงอร์ (Minnesingers) ในประเทศเยอรมัน ดนตรีขับร้องเหล่านี้ถือเป็นศิลปการดนตรีที่มีค่ายิ่ง เพลงพื้นเมืองของชนชาติต่าง ๆ เป็นจำนวนมิใช่น้อยที่ได้เข้ามาเป็นองค์ประกอบสำคัญของบทบรรเลง

¹ ไกวิทย์ ชันศรี, "สังคีตนิยม : ดนตรีตะวันตก," (ม.ป.ท., ม.ป.ป.) หน้า 83

² ละเอียต ธรรมบัณฑิต, "วิวัฒนาการของดนตรีสากล," (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2522) หน้า 15

ที่เรียบเรียงขึ้นอย่างถูกแบบแผนในสมัยศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่สมัยอิมเพรสชันนิสซึม Impressionism (1850-1930) จนถึงปัจจุบัน

2. ดนตรีบรรเลง (Instrumental Music) คือดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีบรรเลงล้วนไม่มีการขับร้อง เป็นดนตรีที่ให้เครื่องดนตรีแต่ละชนิดแสดงคุณลักษณะของเสียงได้เต็มที่แทนน้ำเสียงขับร้องของมนุษย์ ให้เครื่องดนตรีได้แสดงอารมณ์ของเพลงตามความต้องการของคีตกวี

ดนตรีบรรเลงเป็นดนตรีอมตะ (Art Music) ฝายอาณาจักรที่เริ่มมีกำเนิดเป็นรูปเป็นร่างตั้งแต่ศตวรรษที่ 14 โดยเริ่มใช้เครื่องดนตรีบรรเลงควบคู่ไปกับการขับร้องแบบประสานเสียง โดยใช้เครื่องสายตระกูล Vio บ้าง เครื่องดีด หรือ ฟลูท บ้าง บรรเลงแทนเสียงขับร้องในแนวที่ 1 และ แนวที่ 2 ส่วนแนวที่ 3 ยังคงเป็นการขับร้องคงเดิม ดนตรีบรรเลงเริ่มมีบทบาทมากขึ้น ในกลางศตวรรษที่ 16 เมื่อมีคีตกวีสร้างผลงานประเภทอุปรากร (Opera) ขึ้น เพราะดนตรีบรรเลงเป็นองค์ประกอบหลักของการแสดงอุปรากรที่มีความสำคัญเท่ากับบทขับร้องและเนื้อเรื่อง นับตั้งแต่นั้นมาดนตรีบรรเลงก็มีพัฒนาการมาตามลำดับและเจริญสูงสุดในกลางศตวรรษที่ 18 (สมัยคลาสสิก) ดนตรีบรรเลงหรือดนตรีดุริยางค์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 Chamber Music

2.2 Orchestral Music

2.1 Chamber Music หมายถึงคีตนิพนธ์หรือบทบรรเลงที่มีผู้บรรเลงน้อยคนตั้งแต่คนเดียว หรือ 2-3 คน อย่างมาก 5-9 คน บรรเลงกันในห้องที่ไม่ใหญ่โตนัก ลักษณะสำคัญของดนตรี Chamber ก็คือ จะมีผู้บรรเลงประจำแนวเครื่องดนตรีแต่ละชนิด แนวละ 1 คนเท่านั้น หรือผู้บรรเลงคนหนึ่งต่อเครื่องดนตรีแนวหนึ่ง เช่น เอมเบอร์มิวสิกจึงเป็นดนตรีที่ฟังยาก ผู้บรรเลงก็เล่นยาก ต้องเป็นผู้มีฝีมือเชี่ยวชาญจริง ๆ และมีการประสานงานกันในหมู่ผู้บรรเลงอื่นอย่างดีที่สุด บทบรรเลงนั้นจึงจะออกมาดี เอมเบอร์มิวสิกจัดเป็นดนตรีที่ดีที่สุด เอมเบอร์มิวสิก ได้แก่ บทบรรเลงประเภทโซนาตา (Sonata), ทริโอ (Trio), ควอเตต (Quartet), ควินเตต (Quintet), เซปเตต (Septet), เซกซ์เตต (Sextet), อ็อกเตต (Octet), และ โนเนต (Nonet), ที่นิยมฟังและบรรเลงกันมาได้แก่ สตริงควอเตต

2.2 Orchestral Music หมายถึง คีตนิพนธ์หรือบทบรรเลงที่บรรเลงด้วยวงดนตรีขนาดใหญ่ ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 4 กลุ่ม (ครอบครว) คือ กลุ่มเครื่องสายและพิณ กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ กลุ่มเครื่องเป่าโลหะ และกลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ จึงมีผู้เล่นจำนวนมาก

ถ้าเป็นวงขนาดใหญ่มีผู้เล่นนับร้อยคนหรือมากกว่า แนวเครื่องดนตรีแนวหนึ่ง ๆ จะมีผู้เล่นหลายคน โดยเฉพาะประเภทเครื่องสายจะมีมากถึง 2 ใน 3 ของเครื่องดนตรีทั้งวง คีตนิพนธ์ดนตรีดุริยางค์ได้แก่ Concerto Grosso, Concerto, Divertimento, Fantasia, Minuet, Overture, Rhapsody, Serenade, Suite, Symphonic Poem (Tone Poem) และ Symphony เป็นต้น

ต่อไปนี่จะเป็นรายละเอียดของบทบรรเลงแต่ละประเภทที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อเป็นแนวทางให้ท่านรู้จักกับบทบรรเลงลักษณะต่าง ๆ พอสังเขป บทบรรเลงที่จะนำมากล่าวในที่นี้เป็นบทบรรเลงที่นิยมบรรเลงและฟังกันโดยทั่วไปเท่านั้น ยังมีบทบรรเลงบางลักษณะที่มีได้กล่าวถึงเป็นสิ่งที่ท่านผู้สนใจควรศึกษาเพิ่มเติมจากตำราอื่น ๆ อีก

ดนตรีศาสนา (Church Music)

Chants (Plainsongs) ซ้ำนที่เป็นเพลงสวดของศาสนาคริสต์ในศาสนกิจต่าง ๆ ในสมัยต้นคริสต์ศตวรรษ เป็นการขับร้องล้วนไม่มีดนตรีประกอบ ผู้ร้องต้องใช้เสียงแสดงออกถึงความปิติ ความเลื่อมใส สรรทท ในองค์พระผู้เป็นเจ้า เพื่อสรรเสริญสดุดี เพื่อขอพรต่อพระผู้เป็นเจ้า เป็นต้น ลักษณะเพลงซ้ำนที่มีทั้งที่ใช้คำร้อง 1 พยางค์ต่อเสียงหนึ่ง หรือสองเสียง หรือใช้คำร้อง 1 พยางค์ต่อเสียง สองถึงสี่เสียง และที่มีเสียงแต่ละพยางค์เอื้อนยาว ในระยะแรกที่ศาสนาคริสต์ได้รับความเลื่อมใสสรรททในภาคตะวันออกของทวีปยุโรป ภาษาที่ใช้ในบทสวดและใช้ขับร้องด้วย เป็นภาษากรีก ต่อมาศาสนาคริสต์ได้แพร่หลายมาทางทวีปยุโรปตอนกลางและทางทิศตะวันตก ในยุคอาณาจักรโรมันผู้ร่ำรวยศิลปะและวัฒนธรรมเรื่องอำนาจ ภาษาละตินจึงได้รับเลือกเป็นภาษาของศาสนาคริสต์ เป็นบทสวดและใช้ขับร้องตั้งแต่ประมาณปี ค.ศ. 350 เป็นต้นมา เพลงซ้ำนที่มีชื่อเสียงใช้กันมาจนปัจจุบันคือ เกรเกอร์ซ้ำน (Gregorian Chant) ซึ่งเป็นเพลงซ้ำนที่พระเจ้าสมรราชเกรเกอร์มหาราช (Pope Gregory the Great) เป็นผู้รวบรวมเพลงซ้ำนที่มีใช้อยู่แล้ว และแต่งเพิ่มเติมขึ้นอีก แล้วจัดลำดับบทเพลงสวดให้เป็นแบบฉบับ เป็นหลักปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่ ค.ศ. 600 โดยมีเนื้อร้องเป็นภาษาละติน

Organum (ออร์กานู่ม) เป็นบทเพลงศาสนาร้องประสานเสียงแบบโพลิโฟนิก (Polyphonic Style) ซึ่งเป็นการริเริ่มการประสานเสียงครั้งแรกในดนตรีตะวันตก คือ การใช้ทำนองเพลงสอดประสานในระหว่างทำนองเพลงด้วยตนเอง ทำให้เกิดเสียงประสานขึ้น การขับร้องประกอบด้วยแนวทำนองหลัก 2 แนว ผู้ร้องทั้ง 2 แนวจะขับร้องกันคนละทาง แต่การร้องจะดำเนินไปในเวลาเดียวกันตั้งแต่ต้นจนจบ

Motet (โมเต็ต) เป็นเพลงขับร้องประสานเสียง 3 แนวที่ฝรั่งเศสคิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 13 โดยกำหนดให้แนวต่ำสุดร้องเพลงซ้ำนที่เดิมในภาษาละติน ส่วนแนว

บนอีก 2 แนว เป็นทำนองเพลงที่มีอิสระต่างจากแนวต่ำสุดที่ร้องเป็นภาษาละติน และร้องเป็นภาษาฝรั่งเศส โมเต็ทจึงเป็นเพลงขับร้องที่มีอิสระทั้งทำนองเพลง จังหวะ ภาษา และเนื้อร้อง

Conductus (คอนดักตัส) เป็นผลสืบเนื่องมาจากโมเต็ทที่มีอิสระมากจนก่อให้เกิดความรู้สึกลับสน จึงมีการกำหนดมาตรฐานบทเพลงศาสนาร้องประสานเสียงใหม่ โดยให้แนวทำนองทั้งสามแนวดำเนินไปด้วยกัน และใช้ภาษาละตินทั้งหมด

Mass (แมส) ในศาสนาคริสต์นิกายโรมันแคทอลิก มีพิธีสวดเรียกว่า พิธีแมส หรือ พิธีมิสซา เป็นพิธีสวดมนต์ในพิธีกรรมต่างๆ ตลอดจนบทภาวนา บทสวดดี บทขอบคุณพระเจ้า เป็นต้น พิธีแมสหรือมิสซาเป็นพิธีถวายมหาบูชาแก่พระเจ้าผู้เป็นเจ้า ตลอดจนรวมไปถึงการเทศน์ของบาทหลวงด้วย มีบทสวดต่าง ๆ ตามแต่บาทหลวงจะเป็นผู้กำหนดเป็นภาษาละติน ปัจจุบันแปลเป็นภาษาต่างๆ ที่ใช้กันทั่วโลก บทสวดเหล่านี้ถูกนำมาใส่ทำนองที่แต่งขึ้นลึกซึ้งพิสดารออกไปทุกที เพื่อแสดงความเลื่อมใสศรัทธาในองค์พระเจ้า เป็นเจ้าอย่างสูงสุดความสามารถของคีตกวี บทสวดในพิธีแมสหรือมิสซา จึงกลายเป็นชื่อเพลงแมส หรือ เพลงมิสซาไป เพราะฉะนั้น เพลงแมส ก็คือ เพลงขับร้องประสานเสียงชั้นสูง ที่คีตกวีแต่งทำนองร้องประสานเสียง โดยมีเนื้อร้องเป็นบทสวดภาษาละติน 5 บทด้วยกัน โดยเริ่มจากบท Kyrie หรือ “Lord have mercy” เป็นต้นไป ในบางตอนของเพลงแมสจะมีการขับร้องเดี่ยว หรือเดี่ยวประกอบการประสานเสียงเพลงมิสซามี 3 ประเภท คือ

Missa Brevis เป็นบทสวดประสานเสียงสั้น ๆ ที่มักจะสวดกันเพียง 2 บท คือ บท Kyrie และ Gloria

Missa Solemnis เป็นเพลงแมสที่ยาวที่สุด ประกอบด้วยเพลงย่อย ๆ หลาย ๆ เพลง ใช้ในงานที่เป็นพิธีที่สำคัญ ๆ เช่น เพลง Mass in D, Op. 123 ของ Beethoven (ประพันธ์ในปี 1818-1823)

Missa Prodefunctus (Requiem) หรือ the Mass for the Dead มักจะเรียก Missa Requiem กัน เรควีเอ็มเป็นบทสวดที่ใช้ในพิธีศพ เพื่อสวดอ้อนวอนพระเจ้าให้มารับดวงวิญญาณของผู้ตายไปสู่สวรรค์ โดยทั่วไปคีตกวีจะทุ่มเทแรงใจแรงกายแต่งเรควีเอ็มขึ้นเพื่อไว้อาลัยใคร อาจจะเป็นบุคคลผู้เป็นที่รักยิ่ง บุคคลที่ตนเคารพนับถือ เมื่อสิ้นชีวิตลง คีตกวีผู้มีความผูกพันกันก็จะแต่งเรควีเอ็มขึ้นอย่างเต็มความสามารถ เพื่อแสดงถึงความระลึกถึง ความผูกพัน ความรักอาลัย ที่คีตกวีมีต่อผู้ตาย โดยความเป็นจริงเรควีเอ็มที่แต่งให้หลังจากคนที่เป็นที่รักเสียชีวิตลงแล้ว จะใช้ไม่ทันพิธีศพของคนผู้นั้น (นอกจากจะแต่งไว้ล่วงหน้า) แต่ก็ก็จะนำออกเผยแพร่ใช้ในเวลาต่อมา และก็จะทราบกันว่าเรควีเอ็มบทนั้น

คีตกวีแต่งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงใคร เช่น เรควีเอ็มที่มีชื่อเสียงของคีตกวีชาวฝรั่งเศสใน สมัยโรแมนติก ชื่อ Gabriel Urbain Faure (1845-1924) ได้แต่งเรควีเอ็มขึ้นเมื่อภรรยาของเขา ถึงแก่กรรม ในปี ค.ศ. 1887 และถูกนำมาเสนอต่อสาธารณชนในปี ค.ศ. 1888 นับเป็นผลงานอันดับที่ 48 ของฟอเร เรควีเอ็มบทนี้มีชื่อเสียงเป็นที่เลื่องลือมาก ฟอเรเน้นถึงความสงบ สันติ หลังจากที่ตายไปแล้วมากกว่าจะเน้นถึงความเศร้าโศก ช่วยให้ผู้ฟังมีอารมณ์สงบ เยือกเย็น เรควีเอ็มของฟอเรแบ่งเป็น 7 ตอน คือ

1. Introit and Kyrie
2. Offertorium
3. Sanctus
4. Pie Jesus
5. Agnus Dei
6. Libera Me
7. In Paradisum

เรควีเอ็มมีเนื้อร้องเป็นคาถาภาษาละติน (ยกเว้น A German Requiem ของ Brahms ที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาเยอรมัน) เรควีเอ็มบางบทกลายเป็นผลงานยอดเยี่ยมเป็นวรรณคดี และมักแต่งกันยาวๆ เพราะต้องการให้ถ้อยคำในเพลงกล่อมจิตใจผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม จากเพลงร้องประสานเสียง ต่อมาคีตกวีแต่งให้วีดิทัศน์ละครยิ่งขึ้น โดยให้มีการร้องเดี่ยวในบางบทและประโคมด้วยวงดุริยางค์ และบางครั้งนำออกบรรเลงใน Symphony Concert ด้วย โดยเฉพาะเรควีเอ็มของคีตกวีเหล่านี้

The Requiem (Messe des morts) ของ Berlioz ประพันธ์ปี 1837

A German Requiem ผลงานอันดับที่ 64 ของ Brahms ประพันธ์ปี 1866

The Requiem in D minor ของ Mozart ประพันธ์ปี 1791

The Manzoni Requiem ของ Verdi ประพันธ์ปี 1874 etc.

Passion Music (แพชชั่นมิวสิก) จัดเป็นบทเพลงร้องเล่าเรื่องราวทางศาสนา (Oratorio) ชนิดหนึ่ง คือร้องเล่าเรื่องราวตอนพระเยซูจะสิ้นพระชนม์ เนื่องจากพระองค์ได้รับทุกข์ทรมานมากระหว่างที่ถูกตรึงอยู่บนไม้กางเขนก่อนจะสิ้นพระชนม์ คีตกวีผู้มีชื่อเสียงเป็นผู้ริเริ่มประพันธ์แพชชั่นมิวสิกขึ้น คือ คีตกวีชาวเยอรมัน Heinrich Schütz (1585-1672) ไฮน์ริค ชูตซ์ ประพันธ์เป็นเพลงขับร้องมีขนาดยาวหลายตอนที่เป็นไปตามบันทึกประวัติเรื่องราวของพระเยซู โดยใช้ดนตรีที่นิยมกันในศตวรรษที่ 17 บรรเลงประกอบการขับร้อง หมู่ประสานเสียง (Chorus) ที่มีทั้งความสง่างาม สงบ เยือกเย็น ความรู้สึกที่ลึกซึ้งหนักแน่น

ตลอดจนมีการบรรยายเรื่องด้วยการใช้การขับร้องแบบเรซิเททิฟ ในลักษณะผู้บรรยายด้วย นักร้องชายน้ำเสียงสูงสุด (Tenor) ส่วนพระเยซูใช้นักร้องชายน้ำเสียงต่ำสุด (Bass) ส่วนเหล่าฝูงชน ทหารโรมัน ใช้น้ำเสียงหญิงต่ำสุด (Alto) และ Schütz ยังนำลักษณะแบบละครและเพลงลักษณะต่าง ๆ เข้าผสมด้วย นอกจากนี้ยังมีแพชชั่นมิวสิกที่มีชื่อเสียงอีกโดยเฉพาะ St. Matthew Passion และ St. John Passion ของ J.S. Bach (1685-1750)

Oratorio (ออราทอริโอ) คือบทเพลงร้องเล่าเรื่องราวทางศาสนาขนาดยาว มีเนื้อร้องจากพระคัมภีร์ Bible ที่มีการขับร้องเดี่ยว ร้องบรรยายเรื่อง ตลอดจนการขับร้องหมู่ประสานเสียง มีวงดุริยางค์สากลบรรเลงประกอบ จะแสดงในโบสถ์หรือหอประชุมแสดงคอนเสิร์ต ตามเทศกาลต่าง ๆ ทางศาสนา การแสดงออราทอริโอไม่มีฉากและไม่ต้องแต่งกายตามเนื้อเรื่อง ไม่มีการแสดงท่าทางอย่างละคร มีแต่เพียงการขับร้องประกอบการบรรเลวงดุริยางค์สากลให้ฟังกันแทนการฟังเทศน์เท่านั้น ออราทอริโอที่มีชื่อเสียงและยังแสดงกันจนทุกวันนี้ คือ "The Messiah" ของ George Frederick Handel (1685-1759) กวีชาวเยอรมัน ฮันเดลแต่งไว้ทั้งหมด 50 บท แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนแรก เป็นส่วนของการพยากรณ์การเสด็จมาของ "เมสซียา" และติดตามด้วยตอนทบทวนทุกซ์ทรมาน จนถึงวาระการวายพระชนม์ของพระคริสต์ ผู้ขับร้องเดี่ยวเป็นผู้บอกกล่าวเนื้อเรื่อง ส่วนนักร้องประกอบจะบรรยายออกด้วยอารมณ์ของเนื้อเรื่อง ความรู้สึกที่ก่อให้เกิดความสงสาร ความร่าเริง ความสงบสบาย และความระทมทุกข์ ความรู้สึกทั้งหมดจะบรรยายออกตามลีลาของทำนองเพลง

ในด้านผู้ชมจำเป็นที่จะต้องทราบว่า เมื่อนักร้องประสานเสียงร้องถึงบทที่ 44 เมื่อถึงคำว่า "Hallelujah" ทุกคนในโบสถ์หรือหอประชุมจะลุกขึ้นยืน การลุกขึ้นยืนในตอนที่ยังร้องถึง Hallelujah ก็สืบเนื่องมาจากในครั้งที่ Handel ยังมีชีวิตอยู่ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1743 ในการเสนอ "The Messiah" ต่อผู้ชมครั้งแรกในกรุงลอนดอน พระเจ้าจอร์จที่ 2 (King George II) ทรงพอพระทัยมากถึงกับประทับยืน เมื่อคณะนักร้องประสานเสียงร้องถึง Hallelujah ทุกคนในที่นั้นจึงต้องลุกขึ้นยืนตาม จนกระทั่งการร้องบทนั้นจบ จึงถือเป็นประเพณีสืบเนื่องมาจนปัจจุบันนี้

ในประเทศไทยมีการแสดง The Messiah กันก่อนเทศกาลคริสต์มาส (ปลายเดือนพฤศจิกายน - ต้นเดือนธันวาคม) ทุกปี โดยคณะนักร้องกรุงเทพผสม (The Bangkok Combined Choir) ที่โบสถ์วัดมณเฑียรและที่อื่น ๆ

Cantata (แคนทาตา) เป็นเพลงขับร้องประสานเสียงที่ร้องกันทั้งฝ่ายศาสนจักรและอาณาจักร ที่มีขนาดสั้นกว่าออราทอริโอ และ อุปรากร เป็นบทขับร้องที่คล้ายอุปรากร

Messiah

by
George Frederick Handel

CONDUCTED BY
PRADHAK PRADIPASEN.

SOLOISTS

MARJORIE JANZ	Soprano	VERENA WATERHOUSE	Contralto
HANMER WEBB-PEPLOE	Tenor	RICHARD GREGORY	Bass

LAURA NAZARENO

ORGANIST

Friday, 14 December 1979 *ROYAL GALA PERFORMANCE*
Thammasart University Auditorium

Sunday, 16 December 1979 *Second Performance*
Jai Saman Church: Soi 6 Sukhumvit

แต่ไม่มีฉากและไม่แสดงท่าทางประกอบ คือ มีทั้งการขับร้องหมู่ประสานเสียง แทรกการขับร้องเดี่ยวคนเดียวบ้าง สองคนบ้าง สามคนบ้าง สี่คนบ้าง ด้วยน้ำเสียงระดับต่างๆ จึงคล้ายอุปรากรแต่ไม่แสดงท่าทางประกอบและไม่มีฉาก ฯลฯ

ดนตรีอาณานิคม (Secular Music)

Madrigal ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 เพลงประเภทโมเต็ตที่นิยมกันทั้งฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายอาณานิคม เป็นเพลงที่มีอิสระทั้งในด้านทำนอง จังหวะ ภาษาที่ร้อง และเนื้อร้อง จนคล้ายจะเป็นความสับสน จึงมีกำหนดขึ้นใหม่ว่า ให้มีเนื้อร้องแยกจากกัน ถ้ามีเนื้อร้องไปในทางโลก ให้เรียกว่า **Madrigal** (แมดริกัล) ในขณะที่ทางฝ่ายศาสนจักรมี **Conductus** (คอนดักตัส) แมดริกัลจึงเป็นเพลงร้องประสานเสียงแบบโพลีโฟนีที่มีเนื้อหาทางโลก ที่เจริญแพร่หลายมากในอิตาลี เพราะชาวอิตาลีนิยมพรสวรรค์ในด้านขับร้อง

Opera (อุปรากร) เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า เป็นละครที่มีการขับร้องกันตลอดทั้งเรื่อง (แม้แต่การเจรจาโต้ตอบ ทะเลาะวิวาท ก็เป็นการขับร้อง) ประกอบด้วยการประโคมของวงดุริยางค์สากล หรือความหมายที่สมบูรณ์ก็คือ “อุปรากร” เป็นนาฏกรรมประกอบดนตรีที่เป็นวิจิตรศิลป์ชั้นสูง เพราะเป็นที่รวมของศิลปะหลายแขนง อันได้แก่ ดนตรี วรรณกรรม การขับร้อง บทบาท ระบาย เครื่องแต่งกาย และฉาก ศิลปะสาขาต่างๆ เหล่านี้ล้วนต้องสร้างสรรค์ขึ้นอย่างประณีตถูกหลักวิชาการ ด้วยความสามารถ และอย่างวิจิตรบรรจง เมื่ออุปรากรเป็นวิจิตรศิลป์ชั้นสูง สถานที่แสดงก็สร้างกันอย่างโอ้อ่ามโหฬาร ในด้านผู้ชมก็เน้นในด้านมารยาทและระเบียบของการเข้าชม เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของศิลปะ อุปรากรเป็นนาฏกรรมที่ยอมรับในคุณค่ากันทั่วโลก

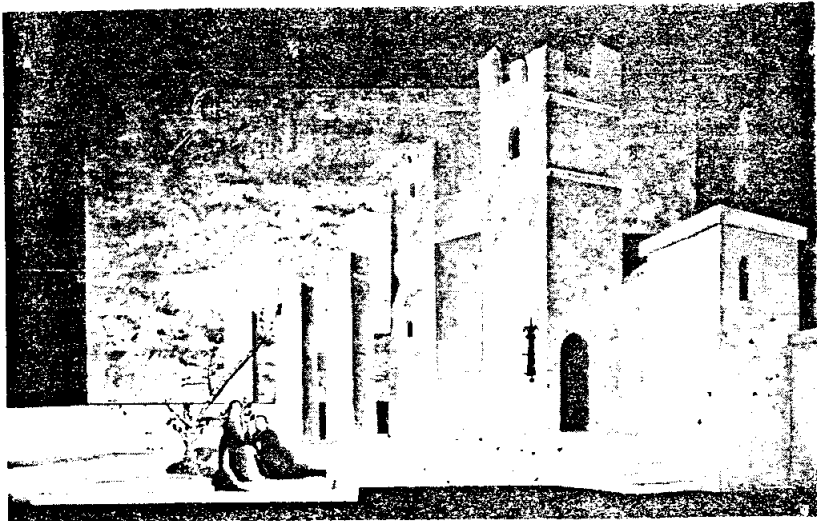

The Paris Opera House

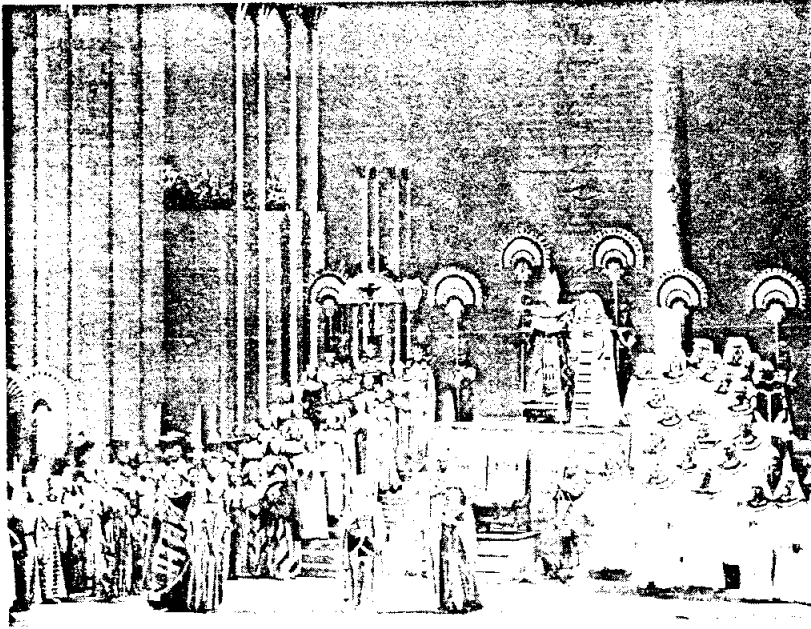
องค์ประกอบของอุปรากร องค์ประกอบสำคัญของอุปรากรประกอบด้วย เนื้อเรื่อง ดนตรี และผู้แสดง

เนื้อเรื่องที่น่ามาเป็นบทขับร้อง เป็นบทร้อยกรองที่มีมาจากตำนาน เทพนิยาย นิทานโบราณ และวรรณกรรมต่าง ๆ มีทั้งที่นำเนื้อเรื่องของกวีต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงมาทำเป็นบทร้อง และที่แต่งขึ้นใหม่สำหรับแสดงอุปรากรโดยเฉพาะ โดยมีคีตกวีเป็นผู้แต่งทำนอง ดนตรี คีตกวีบางคนก็มีความสามารถแต่งเรื่องทำเนื้อเรื่องให้เป็นบทร้อยกรองหรือบทละครสำหรับขับร้อง และแต่งดนตรีประกอบทั้งเรื่องด้วย

ดนตรี ดนตรีในอุปรากรนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปรากรมีชีวิตจิตใจ ดนตรีจะบรรเลงโหมโรงบรรเลงนำ บรรเลงประกอบบทร้อยกรองซึ่งเป็นบทขับร้อง ทั้งดำเนินเรื่องและเจรจาจนตลอดทั้งเรื่อง ดนตรีเป็นองค์ประกอบสำคัญจนอุปรากรได้รับการยกย่องให้เป็นผลงานของผู้ประพันธ์ดนตรี หรือ คีตกวี (Composer) มากกว่าที่จะคิดถึงผู้ประพันธ์เนื้อเรื่อง หรือ บทขับร้อง เช่น อุปรากรเรื่อง Madame Butterfly ของ Giacomo Puccini ปุชชินี เป็นคีตกวีแต่งดนตรีประกอบ ผู้แต่งละครเรื่องมาตามบัตเตอร์ฟลาย คือ David Belasco (David Belasco ได้เค้าเรื่องนี้จากเรื่องสั้นของ John Luther Long) ผู้ร้อยกรองเนื้อเรื่องให้เป็นบทขับร้อง (Libretto) คือ Luigi Illica และ Giuseppe Giacosa แต่เมื่อพูดถึงอุปรากรเรื่องมาตามบัตเตอร์ฟลายแล้ว ก็จะยกย่องให้เป็นผลงานของคีตกวีปุชชินีกัน มักจะไม่มีใครนึกถึงนักประพันธ์ หรือ คีผู้ร้อยกรองเรื่องให้เป็นบทขับร้อง หรืออุปรากรเรื่อง Carmen ของ Georges Bizet ที่มี Prosper Mérimée เป็นผู้ประพันธ์เรื่อง และมี Henri Méilhac และ Ludovic Halévy เป็นผู้ร้อยกรองบทขับร้อง แต่คนก็จะพูดกันแต่เพียงว่า อุปรากรเรื่องคาร์เมนของคีตกวีบิเซต์ เป็นต้น ดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบเป็นดนตรีดุริยางค์ (Orchestral Music)

จากเรื่อง Tristan und Isolde

จากเรื่อง AIDA

ผู้แสดง ผู้แสดงอุปรากรนอกจากต้องเป็นนักร้องที่เสียงไพเราะ ดังแจ่มใสกังวาน มีพลังเสียงดี แข็งแรง ร้องได้นาน ต้องฝึกฝนเป็นนักร้องอุปรากรโดยเฉพาะ แล้วยังเป็นผู้มีบทบาทยอดเยี่ยมด้วย เน้นในเรื่องน้ำเสียง ความสามารถในการขับร้อง และบทบาทมากกว่าความสวยงามและรูปร่างของผู้แสดง มักให้นักร้องเสียงสูงทั้งหญิงและชายแสดงเป็นตัวเอกของเรื่อง โดยทั่วไป น้ำเสียงที่ใช้ในการขับร้อง แบ่งเป็น 6 ระดับเสียง ถือเป็นน้ำเสียงนักร้องชาย 3 ระดับ และน้ำเสียงนักร้องหญิง 3 ระดับ ดังนี้

1. **Soprano** (โซปราโน) เป็นระดับเสียงสูงสุดของนักร้องหญิง
2. **Mezzo - Soprano** (เมซโซโซ - โซปราโน) เป็นระดับเสียงกลางของนักร้องหญิง
3. **Contralto or Alto** (คอนทราลโต หรือ อัลโต) เป็นเสียงระดับต่ำสุดของนักร้องหญิง
4. **Tenor** (เทนเนอร์) เป็นเสียงระดับสูงสุดของนักร้องชาย
5. **Baritone** (บาริโตน) เป็นเสียงระดับกลางของนักร้องชาย
6. **Bass** (เบส) เป็นเสียงระดับต่ำสุดของนักร้องชาย

นอกจากน้ำเสียงทั้ง 6 ระดับนี้แล้ว ยังมีน้ำเสียงสูงของนักร้องหญิงที่สูงมากเป็นพิเศษ เรียกว่าน้ำเสียง โคลราตورا โซปราโน (Coloratura Soprano) เป็นน้ำเสียงที่สูง มีกังวานแจ่มใสเป็นพิเศษของนักร้องหญิง ที่ตั้งชื่อตามวิธีการขับร้องแบบโคลราตورا ซึ่งเป็นการขับร้องไล่เสียงขึ้นลงควบคู่ไปกับดนตรี ที่มีการทำเสียงสะบัด เสียงเอื้อน มีกลวิธีในการใช้เสียงแบบต่าง ๆ อย่างคล่องแคล่ว เป็นการแสดงความสามารถของนักร้องด้วย

การแสดงอุปรากรมีตัวละครรับบทต่าง ๆ แต่ละบทบาทก็จะใช้นักร้องที่มีน้ำเสียงแตกต่างกันไปให้สอดคล้องกับบุคลิกของตัวละคร การขับร้องในอุปรากรจึงมีหลายชนิดเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ตามท้องเรื่องและบทบาท เช่น มีการขับร้องเดี่ยว การขับร้องคู่ การขับร้องหมู่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การขับร้องในอุปรากร แบ่งออกเป็น

1. Recitative (เรซิเตทิฟ) เป็นการขับร้องแบบครึ่งร้องครึ่งพูด มีทำนองในคำคล้ายการอ่านร่าย คล้ายการอ่านทำนองเสนาะ ใช้ในกรณีที่ตัวละครจะบรรยายเหตุการณ์ในท้องเรื่อง เล่าเหตุการณ์

2. Aria (อารียา) เป็นการขับร้องเดี่ยว ราฟิ่งราพันความรู้สึกในใจอย่างลึกซึ้ง ผู้ร้อง Aria เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่อง แต่ถ้ามีการขับร้องโต้ตอบกัน 2 คน จะเรียกการร้องนั้นว่า **Duet** (ดูเอ็ต) ถ้าร้อง 3 คน เรียก **Trio** (ตรีโอ) ร้อง 4 คน เรียก **Quartet** (ควอเท็ต) ผู้ขับร้องเดี่ยว เรียก **Soloist** (โซโลอิส)

3. Chorus (คอรัส) เป็นการขับร้องหมู่ประสานเสียง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของอุปรากรมักใช้ในตอนสำคัญ ๆ ที่เป็นหัวใจของเรื่อง เพื่อใช้เร้าความรู้สึก และมักใช้ในตอนจบด้วย

โดยทั่วไปการขับร้องหมู่ประสานเสียง จะใช้นักร้อง 4 กลุ่ม คือ นักร้องชาย 2 กลุ่ม เสียงสูง (**Tenor**) และเสียงต่ำ (**Bass**) นักร้องหญิงอีก 2 กลุ่ม เสียงสูง (**Soprano**) และเสียงต่ำ (**Contralto or Alto**) การขับร้องเพลงศาสนาใช้นักร้องน้ำเสียง 4 กลุ่มเช่นกัน แต่ถ้าเป็นโบสถ์ศาสนาคริสต์นิกายโรมันแคทอลิก จะใช้คณะนักร้องประสานเสียงที่เป็นเด็กชายล้วน อายุระหว่าง 8-14 ปี ขับร้องทั้ง 4 ระดับน้ำเสียง น้ำเสียงของเด็กชายเหล่านี้จะร้องสูงได้ถึงระดับเสียงโซปราโนของผู้หญิง น้ำเสียงของเด็กชายเหล่านี้เรียกว่า **Counter Tenor** หรือ **Male Alto** ปรกติแล้วน้ำเสียง Counter Tenor คือน้ำเสียงของเด็กผู้ชายที่เสียงยังไม่แตก โดยทั่วไปแล้วเมื่อเด็กผู้ชายอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่นในราวอายุ 12-14 ปี ฮอร์โมนเพศจะทำงานประสานกับฮอร์โมนที่ช่วยในการเจริญเติบโตของร่างกาย ซึ่งสร้างมาจากสมอง ฮอร์โมนทั้งสองชนิดนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และกล่องเสียงจะขยายตัว เสียงก็จะแตกและจะต่ำลงกว่าเดิม เสียงของเด็กผู้ชายที่ยังไม่แตกบางคนจะร้องเสียงสูงได้เทียบเท่าเสียงโซปราโนของผู้หญิง ในประวัติศาสตร์การขับร้องเพลงในโบสถ์เป็นหน้าที่ของผู้ชาย นักร้องตามโบสถ์แคทอลิกส่วนใหญ่ จึงเป็นคณะเด็กชายล้วนอายุตั้งแต่ 8-14 ปี โดยใช้เสียง **Counter Tenor** แทนเสียง โซปราโน และ อัลโต ของผู้หญิง

อุปรากรเรื่องแรกของโลกเกิดขึ้น เมื่อปี ค.ศ. 1597 เรื่อง ดาฟเน (**Dafne**) โดย Jacopo Peri (คีตกวีชาวอิตาลี ค.ศ. 1561 - 1633) ผู้บุกเบิกนำทางให้คีตกวีรุ่นหลัง ๆ สร้างอุปรากรให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น คีตกวีผู้ปรับปรุงและวางรากฐานอุปรากรคนสำคัญ คือ Claudio Monteverdi (1567 - 1643) คีตกวีชาวอิตาลีเป็นผู้วางรากฐานแนวทางการขับร้องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพิ่มเครื่องดนตรีจากที่เคยใช้กัน 4 เครื่องมือ เป็น 26 เครื่องมือ (36 ชิ้น) พร้อมทั้งกำหนดให้มีการขับร้องแบบเรซิแททิว อารียา ดูเอ็ต และคอรัสในอุปรากร ชื่อ ออร์เฟโอ (Orfeo) เปิดแสดงครั้งแรกในปี ค.ศ.1607 ต่อจากนั้นมี Alessandro Scarlatti (1660 - 1725) คีตกวีชาวอิตาลี Henry Purcell (1659 - 1695) คีตกวีชาวอังกฤษ G.F. Handel (1685 - 1759) คีตกวีชาวเยอรมัน C.W. von Gluck (1714 - 1787) คีตกวีชาวเยอรมัน G.A. Rossini (1792 - 1868), G. Verdi (1813 - 1901) G.A. Puccini (1858 - 1924) R. Wagner (1813 - 1883) R. Strauss (1864 - 1949) เป็นต้น ฯลฯ

ดนตรีบรรเลง (Instrumental Music) ได้แก่ Chamber Music และ Orchestral Music

Chamber Music คือ ลักษณะการผสมวงที่มีนักดนตรีตั้งแต่คนหนึ่งขึ้นไป จนถึงประมาณ 20 คน มักเป็นการบรรเลงกันภายในหมู่นักดนตรี ในกลุ่มมิตรสหาย ตามราชสำนัก ตามบ้านที่มีห้องโถง หรือห้องประชุมเล็ก ๆ ก็ได้ เป็นการพบปะสังสรรค์ระหว่างนักดนตรีอาชีพและนักดนตรีสมัครเล่น เช่น ให้มีโอกาสดำเนินประลองฝีมือร่วมกัน เพื่อความสนุกสนาน ดนตรีที่จัดเป็น Chamber Music คือ บทบรรเลงประเภทโซนาตา (Sonata) ทรีโอ (Trio) ควอเต็ต (Quartet) ควินเต็ต (Quintet) เซกซ์เต็ต (Sextet) อ็อกเต็ต (Octet) เป็นต้น

ลักษณะดนตรีของแชมเบอร์มิวสิกเป็นดนตรีที่แสดงออกอย่างชัดเจนถึงความสามารถ หรือประสบการณ์ทางดนตรีของนักดนตรีแต่ละคน เพราะแนวบรรเลงของเครื่องดนตรีแต่ละแนว จะถูกกำหนดไว้สำหรับเครื่องดนตรีชนิดละชั้นเท่านั้น เพื่อให้ฟังเสียงที่ชัดเจนของเครื่องดนตรีแต่ละชั้น โดยเฉพาะพวกเครื่องสาย เพราะเครื่องดนตรีที่มีเสียงดัง ๆ มักจะไม่นำมาผสมวงเล่นกันในวงแชมเบอร์แชมเบอร์มิวสิกเป็นดนตรีที่ดึงเอาความสามารถเฉพาะตัวของคีตกวีออกมาแสดงอย่างเต็มที่ เป็นดนตรีที่มีเนื้อหาสาระมากที่สุด แชมเบอร์มิวสิกที่นิยมเล่นกันมากที่สุด คือ สตรีงควอเต็ต Chamber Music ที่ควรรู้จักได้แก่ Sonata

Sonata มีวิวัฒนาการมาตามลำดับ โดยทั่วไปหมายถึง เพลงเถาที่มี 3-4 กระทบวน, ท่อน (movement) ที่แต่งขึ้นสำหรับเครื่องดนตรีชนิดใดชนิดหนึ่งบรรเลงโดยเฉพาะ หรือ

แต่งขึ้นสำหรับเครื่องดนตรีน้อย ๆ ขึ้นไม่เกิน 10 ชิ้น แต่มักพบแต่งขึ้นสำหรับดนตรีชิ้นเดียว เช่น

Piano Sonata, Violin Sonata, Flute Sonata เป็นต้น ถ้าเป็น 3 กระทบวน ก็มักจะประกอบด้วยจังหวะ Allegro (เร็ว) → Adagio (ช้า) → Finale Presto (เร็วมาก) หมายถึงว่าการบรรเลงในกระทบวนที่ 1 จังหวะเร็ว ในกระทบวนที่สอง จังหวะช้า และจบด้วยกระทบวนที่สาม บรรเลงจังหวะเร็วมาก ในกระทบวนสุดท้ายบางครั้งก็จะเป็น Rondo ถ้าเป็น 4 กระทบวน ก็มักจะแทรกเพลงจังหวะเดินรำสกุสนานประเภท มินูเอ็ท (Minuet) หรือ สแก็ตโซ (Scherzo) ลงไประหว่างกระทบวนที่ 2 และ ที่ 3

Scarlatti ได้รับการยกย่องว่ามีผลงานด้านโซนาตามากที่สุด แต่งโซนาตาไว้มากกว่า 500 บทบรรเลง แต่เป็นโซนาตาที่มีกระทบวน (movement) เดียว

โซนาตาที่มีความไพเราะมาก เช่น

เปียโนโซนาตา ในบันไดเสียง A major ของ Mozart

Moonlight Sonata ผลงานอันดับที่ 27 (Op. 27) ของ Beethoven (เป็นเปียโนโซนาตา)

ไวโอลินโซนาตา ในบันไดเสียง D major ของ Schubert

ฯลฯ

Duo หรือ **Duet** คือ เซมเบอร์มิวสิกที่มีผู้เล่นเครื่องดนตรี 2 ชิ้น ที่เล่นกันคนละแนวบรรเลง และที่มีผู้เล่น 2 คน บนเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดหลังเดียวกัน เช่น

Duets for Pianoforte ของ Charles Burney

Sonatas for Piano and Violin ของ Mozart

Sonatas for Cello and Piano ของ Beethoven

ฯลฯ

Trio (ตรีโอ) คือ เซมเบอร์มิวสิกที่มีผู้เล่น 3 คน หรือ ผู้ร้อง 3 คน หรือมีเครื่องดนตรีบรรเลงร่วมกัน 3 ชนิด (บรรเลงต่างแนวกัน) บางครั้งอาจพบมีนักดนตรี 4 คน แต่บรรเลงเพียง 3 แนว (บรรเลงแนวเดียวกัน 2 คน อีก 2 คนบรรเลงต่างแนวกัน) ก็จัดเป็นตรีโอมิวสิก ปัจจุบันจะพบบรรเลง 3 คนด้วยเครื่องดนตรี 3 ชนิด เช่น วงเครื่องสาย 3 คน (สตริงตรีโอ) โดยปกติจะประกอบด้วย ไวโอลิน วิโอลา และเชลโล หรือ Pianoforte Trio ก็ะหมายถึงการบรรเลงของ ไวโอลิน เชลโล และเปียโน ตัวอย่างตรีโอมิวสิกที่น่าสนใจ เช่น

Piano Trio in C major, Op. 87 ของ Brahms

String Trio for Violin, Viola and Cello ของ Haydn

Trio for Piano, Clarinet and Viola ของ Mozart

ฯลฯ

Quartet (ควอเต็ท) คือ เชมเบอร์มิวสิกที่ประกอบด้วยผู้เล่น 4 คน เครื่องดนตรี 4 ชิ้น หรือวงดนตรีที่ประกอบด้วยผู้เล่น 4 คน หรือวงขับร้องที่มีนักร้อง 4 คน ในที่นี้จะขอกล่าวถึงควอเต็ทที่เป็นเชมเบอร์มิวสิกเท่านั้น ควอเต็ทที่นิยมบรรเลงและฟังกันมากที่สุดคือ สตริงควอเต็ท (String Quartet) ซึ่งประกอบด้วย ไวโอลิน 2 คัน วิโอลา และเชลโล่ คีตกวีผู้มีผลงานด้านสตริงควอเต็ทยอดเยี่ยมได้แก่ โมซาร์ท เบโทเฟ่น ชูเบิร์ด เมนเดลโซห์น บาร์ท็อก เป็นต้น

นอกจากสตริงควอเต็ทแล้ว ก็ยังมี เปียโนควอเต็ท (เปียโน ไวโอลิน วิโอลา และเชลโล่) บางครั้งก็จะระบุเครื่องดนตรีทั้ง 4 ชนิด เช่น

Quartet for Flute, Violin, Viola and Cello

Quartet for Oboe, Clarinet, Bassoon and Horn

ฯลฯ

นักศึกษาควรหาโอกาสศึกษาบทบรรเลงประเภท ควินเต็ท (Quintet) เซกซ์เต็ท (Sextet) เซพเต็ท (Septet) อ็อกเต็ท (Octet) และโนเน็ท (Nonet) เพิ่มเติม

Orchestral Music (ดนตรีดุริยางค์) คือ ลักษณะดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นสำหรับบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีล้วนๆ ที่มีครบทั้ง กลุ่มเครื่องสาย กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ กลุ่มเครื่องเป่าโลหะ และกลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ โดยมีเสียงดนตรีกลุ่มเครื่องสายที่มีถึง 2 ใน 3 เป็นเสียงดนตรีนำ คีตกวีได้ประพันธ์ดนตรีดุริยางค์ออกมาเป็นลักษณะบทบรรเลงชนิดต่างๆ ดังนี้

Divertimento (ดิแวร์ตีเมนโต) เป็นบทบรรเลงเบาสมอง เพื่อให้ความบันเทิงเพลิดเพลิน เป็นลักษณะนำทำนองเพลงชนิดต่างๆ มาผสมกันให้เป็นเพลงใหญ่ เช่น

Divertimento in B-flat major ของ Haydn

Divertimento in B-flat major, K. 287 ของ Mozart เป็นต้น

Fantasia (แฟนตาเซีย) หมายถึงบทบรรเลงที่ประพันธ์ขึ้นตามอารมณ์และความคิดของคีตกวีที่ไม่มีรูปแบบอันทึ่ชัดเจนตายตัว คีตกวีอาจนำทำนองเบ็ดเตล็ดที่นิยมกันมาจัดลำดับ บรู๊นแต่ง เปลี่ยนแปลง เปลี่ยนเครื่องดนตรี เพื่อให้ผู้ฟังฉงใจ เช่น

Hungarian Fantasy for Piano and Orchestra ของ Liszt

Fantasy in F minor, Op. 49 ของ Chopin เป็นต้น

Minuet (มินูเอ็ท) คือ บทบรรเลงผสม ที่นำเอาทำนองตอนเด่น ๆ ของเพลงที่มีผู้แต่งไว้แล้วมาปะติดปะต่อ มาเรียบเรียงผสมชนิดปะติดปะต่อ ให้ต่อเนื่องเป็นเพลงเดียวกัน Minuet คือเพลงเต้นรำโบราณที่สวยงามแบบหนึ่ง เป็นที่นิยมกันมากในราชสำนักฝรั่งเศส ในตอนกลางศตวรรษที่ 17 และต่อมาก็ได้รับการปรับปรุงเป็นเพลงเต้นรำ Ball-rooms นิยมกันทั่วยุโรป ตลอดมาจนปลายศตวรรษที่ 18 เช่น

Minuet from Symphony No. 4 ของ Mozart

Minuet from String Quartet in E, Op. 11 ของ Boccherini เป็นต้น

Overture (โอเวอร์เจอร์ หรือ บทบรรเลงโหมโรง) มีหลายลักษณะ ลักษณะหนึ่งเป็นบทบรรเลงโหมโรงที่บรรเลงด้วยวงออร์เคสตรา บรรเลงก่อนการแสดงอุปรากร เพื่อเตรียมบรรยากาศให้แก่ผู้ชม หรือ เพื่อให้ผู้ชมเตรียมตัวชมอุปรากรต่อไป บทบรรเลงโหมโรงจะมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อเรื่องในอุปรากร ว่าเป็นเรื่องโศกนาฏกรรม ชวนหัว หรือ ประเภทอะไร โอเวอร์เจอร์ลักษณะนี้มีกำเนิดขึ้นพร้อม ๆ กับอุปรากร ก่อนหน้านั้นได้มีเพลงโหมโรงบรรเลงนำก่อนการแสดงออร์ทอริโอ **The Messiah** ของ **Handel** ซึ่งเรียกกันว่า **The Messiah Overture** ยังมีบทบรรเลงโหมโรงอีกชนิดหนึ่ง ที่เก็บทำนองต่าง ๆ ของบทบรรเลงที่รวมอยู่ในอุปรากรเรื่องนั้นมาคัดเลือกตัดตอน ปะติดปะต่อ แล้วบรรเลงเป็นเพลงนำก่อนการแสดง เพลงโหมโรงชนิดนี้เรียกว่า **The Medley Overture** เช่น Overture จากภาพยนตร์เพลงเรื่อง My Fair Lady เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีเพลงที่บรรเลงนำเข้าสู่ฉากแรกของอุปรากร เรียกว่า **Dramatic Overture** หรือ **Prélude** (ยังเป็นเพลงนำเรื่องของออร์ทอริโอ และ เพลงชุดจบระบำ หรือ Suite อีกด้วย) ก่อนการแสดงคอนเสิร์ตก็จะมีบทบรรเลงโหมโรง บรรเลงนำก่อนการบรรเลงบทบรรเลงหลักเช่นเดียวกัน เรียกว่า **Concert Overture** ซึ่งเป็นบทบรรเลงโหมโรงที่แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเพลงเท่านั้น มิได้แต่งขึ้นเพื่อใช้บรรเลงนำเรื่อง ตัวอย่างโอเวอร์เจอร์ที่น่าศึกษาติดตามฟัง เช่น

Overture to Opera "The Magic Flute" ของ Mozart

Overture 1812 (Eighteen - Twelve Overture) ของ Tchaikovsky

Overture to Opera "The Barber of Seville" ของ Rossini เป็นต้น

Rhapsody (แรพโซดี) เป็นบทบรรเลงล้วนที่ใช้ทำนองเพลงพื้นเมืองมาเรียบเรียงเสียงประสาน ให้เป็นเพลงที่วิจิตรพิสดาร ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ตื่นเต้น สะเทือนใจ คล้อยตามบทบรรเลงแรพโซดีที่มีชื่อเสียง ไพเราะกินใจ ควรแก่การติดตามฟัง ได้แก่

Hungarian Rhapsody No. 2 ของ Franz Liszt

Rhapsody in Blue ของ George Gershwin (คีตกวีชาวอเมริกัน ที่มีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1898 - 1937) เป็นนักเปียโนคนตรีแจ๊ส และคีตกวีดนตรีร่วมสมัยศตวรรษที่ 20 ที่เป็นที่รู้จักกันมากในปี ค.ศ. 1924 ด้วยแรพโซดีบทนี้)

Rhapsody op. 79 ของ Brahms เป็นต้น

Symphony (ซิมโฟนี) กำเนิดมาจาก Sinfonia (ซินโฟเนีย) ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 ซิมโฟเนียเป็นบทบรรเลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรี 2-3 ชั้น และเป็นดนตรีตอนหนึ่งในอุปรากร ในปลายศตวรรษที่ 17 คีตกวีได้ปรับปรุงให้เป็นบทบรรเลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีหลาย ๆ กลุ่ม และมี 3 movement (เร็ว 2 กระทบวน และช้า 1 กระทบวน หรือ เร็ว - ช้า - เร็ว) ในศตวรรษที่ 18 จึงเริ่มใช้คำว่า **Symphony ซิมโฟนี** โดยทั่วไปหมายถึง บทบรรเลงเพลงเถาที่มี 4 movement (กระทบวน, ท่อน) ที่แต่งขึ้นสำหรับให้วงดุริยางค์สากลทั้งวง บรรเลง จะเริ่มด้วยกระทบวนแรกเป็นลักษณะ Sonata (Allegro) Form กระทบวนที่สองลีลาช้าลงมีบรรยากาศค่อนข้างอ่อนหวานแบบเพลงร้อง หรือเป็น Theme and Variations กระทบวนที่สามเป็นเพลงจังหวะเต้นรำแบบ Minuet หรือ Scherzo และกระทบวนสุดท้ายจะมีลักษณะเหมือนกระทบวนแรก คือ Sonata Form แต่มักจบด้วย **Rondo Form** หรืออาจจบด้วยลักษณะอื่น เช่น Theme and Variations ก็ได้ ซิมโฟนีที่มีชื่อเสียงที่ควรติดตามศึกษาหาฟัง ได้แก่ Symphony No. 1 - No. 9 ของ Beethoven โดยเฉพาะ Symphony No. 9 จะมีบทขับร้องประสานเสียง (Choral) ที่ไพเราะมากอยู่ในกระทบวนสุดท้าย ที่ไม่มีในซิมโฟนีอื่น ๆ

Symphony No. 94 (The Surprise Symphony) ของ Haydn

Symphonie Fantastique, Op. 14 (The Fantastic Symphony) ของ Berlioz เป็นต้น

Concerto (คอนแชร์โต) คือ บทบรรเลงเพลงเถาที่มี 3 กระทบวน มีเครื่องดนตรีชนิดใดชนิดหนึ่งบรรเลงเดี่ยว บรรเลงประชัน หรือบรรเลงโต้กับวงดุริยางค์ทั้งวง บทบรรเลงคอนแชร์โตเป็นหัวใจของดนตรีสมัยคลาสสิก เครื่องดนตรีที่นิยมนำมาบรรเลงเดี่ยวมัก ได้แก่ เปียโน ไวโอลิน เชลโล และฟลูท เราจะทราบได้จากชื่อบทบรรเลง เพราะมักจะมีชื่อ

เครื่องดนตรีเหล่านี้ปรากฏอยู่หน้าคำ **Concerto** ตัวอย่างคอนแชร์โตที่มีชื่อเสียงนิยมฟังกันมาก ได้แก่

Violin Concerto in D major, Op. 35 ของ Tchaikovsky

Piano Concerto in D minor, K. 466, No. 10 ของ Mozart

Piano Concerto No. 2 in F minor, Op. 21 ของ Chopin เป็นต้น

Serenade (เซเรเนด) เป็นเพลงเบ็ดเตล็ดชนิดหนึ่งมีทั้งเป็นเพลงขับร้องและเพลงบรรเลง มีทำนองอ่อนหวาน ที่ใช้ขับร้อง หรือบรรเลงในเวลาค่ำคืนที่เมืองสงบที่ได้บานหน้าต่างบ้านของหญิงสาว ฝ่ายชายจะขับร้องหรือเล่นดนตรี เพื่อบอกความในใจให้หญิงสาวที่อยู่ในห้องข้างบนนั้นทราบ จึงเป็นที่เข้าใจกันว่าเซเรเนดเป็นเพลงเกี่ยวผู้หญิงที่บรรเลงกันในเวลาค่ำคืน ต่อมาในศตวรรษที่ 18 จึงมีการประพันธ์ให้บรรเลงด้วยวงดุริยางค์ สำหรับบรรเลงกลางแจ้ง หรือในงานเลี้ยงในเวลากลางคืน เป็น movement สั้น ๆ มีมากกว่า 4 movement เซเรเนดที่ไพเราะกินใจ ได้แก่

Serenade for String in C, Op. 48 ของ Tchaikovsky

Kleine Nachtmusik ของ Mozart

Serenade in D major ของ Brahms

Suite (ซุอิต) หมายถึง เพลงชุดจักระบำที่นำเพลงเต้นรำโบราณจังหวะต่าง ๆ มาประกอบกันเข้าโดยจะเริ่มจาก Overture หรือ Prélude แล้วตามด้วย Allemande, Courante, Sarabande และ Gigue

Allemande เป็นเพลงเต้นรำโบราณของชาวเยอรมัน ชาวสวีต

Courante เป็นเพลงเต้นรำโบราณของชาวฝรั่งเศสและอิตาลี

Sarabande เป็นเพลงเต้นรำโบราณของชาวสเปน

Gigue เป็นเพลงเต้นรำโบราณของชาวอังกฤษ ไอร์แลนด์ สกอต

เพลงชุดจักระบำที่ชื่อเสียงมากได้แก่ Water Music Suite ของ Handel (Water Music เป็นเพลงชุดที่เป็นทั้งเพลงบรรเลงและเพลงสำหรับลีลาศ ที่ใช้วงดุริยางค์กับแตรทรมเปท บรรเลงทางน้ำ สืบเนื่องจากในสมัยพระเจ้า George ที่ 1 แห่งอังกฤษ เสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค ล่องไปตามลำน้ำ Thames ในปี ค.ศ. 1717 Handel ได้แต่ง Water Music ถวาย เป็นที่สพพระราชหฤทัยพระเจ้ายอร์ชที่ 1 มาก การบรรเลงครั้งนั้นมีนักดนตรีประมาณ 50 คน บรรเลงตามเสด็จไปในเรือดนตรีเฉพาะอีกลำหนึ่ง) นอกจากนี้ยังมี

Nutcracker Suite ของ Tchaikovsky

Grand Canyon ของ Ferde Grofé เป็นต้น

บทบรรเลงตะวันตกยังมีอีกมาก ท่านควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ
ดนตรีวิจัษ์อื่น ๆ บทบรรเลงที่ท่านควรศึกษาเพิ่มเติมได้แก่ Symphonic Poem (Tone Poem),
Variations, Rondo, Concerto Grosso, Noturne, Mazurka, Fugue, Ballade และ Waltz.

บทสรุป

บทบรรเลงตะวันตก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ดนตรีขับร้อง และดนตรีบรรเลง ดนตรีแต่ละประเภทยังแยกเป็นประเภทย่อยไปอีก รวมเป็น 4 ประเภทย่อย ดังนี้

1. ดนตรีประกอบพิธีกรรม หมายถึง ดนตรีขับร้องอมตะ ที่แยกเป็นดนตรี ศาสนา ซึ่งประกอบด้วย เพลงซันท์ โมเต็ท แมส ออราทอรีโอ แพชชันมิวสิก ฯลฯ และ ดนตรีอาณัติกร ซึ่งประกอบด้วย แมดริกัล อูปรากร ฯลฯ

2. ดนตรีพื้นเมือง หมายถึง ดนตรีขับร้องชนชาติต่าง ๆ ในทวีปยุโรป

3. ดนตรีแชมเบอร์ หมายถึง ดนตรีบรรเลงล้วนด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเดียวจนถึง 9 ชิ้น เป็นดนตรีที่เน้นถึงความสามารถของคีตกวี คุณค่าของเสียงเครื่องดนตรีนั้น คุณค่าของบทบรรเลง ความสามารถของนักดนตรี ความเข้าใจในผลงานที่ฟังของผู้ฟัง เช่น ไวโอลิน โซนาตา ทรีโอโซนาตา สตรีงควอเต็ต เป็นต้น

4. ดนตรีดุริยางค์ หมายถึง ดนตรีที่บรรเลงด้วยวงดุริยางค์สากล (Orchestra) อันประกอบด้วยเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องสายและพิณ กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ กลุ่มเครื่อง เป่าโลหะ และกลุ่มเครื่องกำกับจังหวะ ที่บรรเลงบทบรรเลงประเภทต่าง ๆ เช่น ซิมโฟนี คอนแชร์โต เซเรเนด โอเวอร์เจอร์ แฟนตาเซีย และแรฟโซดี้ เป็นต้น

รายชื่อของบทบรรเลงตะวันตกที่ปรากฏอยู่ตามปกแผ่นเสียง จะให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่เรา เช่น ข้อความที่ว่า

Tchaikovsky : Violin Concerto in D major, Op. 35

คำแต่ละคำล้วนมีความหมายทั้งสิ้น

Tchaikovsky คือคีตกวีผู้แต่งบทบรรเลงนี้

Violin Concerto ก็อันทบรรเลงเพลงเถาที่มี 3 movements บรรเลงด้วยวง Orchestra แล้วมีผู้เดี่ยวไวโอลินเล่นได้กับวง Orchestra

in D major หมายถึง บทบรรเลงนี้อยู่ในบันไดเสียง ดี เมเจอร์

Op. 35 หมายถึง ผลงานอันดับที่ 35 เพราะ Op. ย่อมาจาก Opus หมายถึง ผลงานอันดับที่ จากชื่อบทบรรเลงนี้แสดงว่าไซคอฟสกีประพันธ์บทบรรเลงชนิดต่าง ๆ มาแล้ว 34 บท และ Violin Concerto ในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ นี้เป็นอันดับที่ 35

Beethoven : Symphony No. 9 D minor

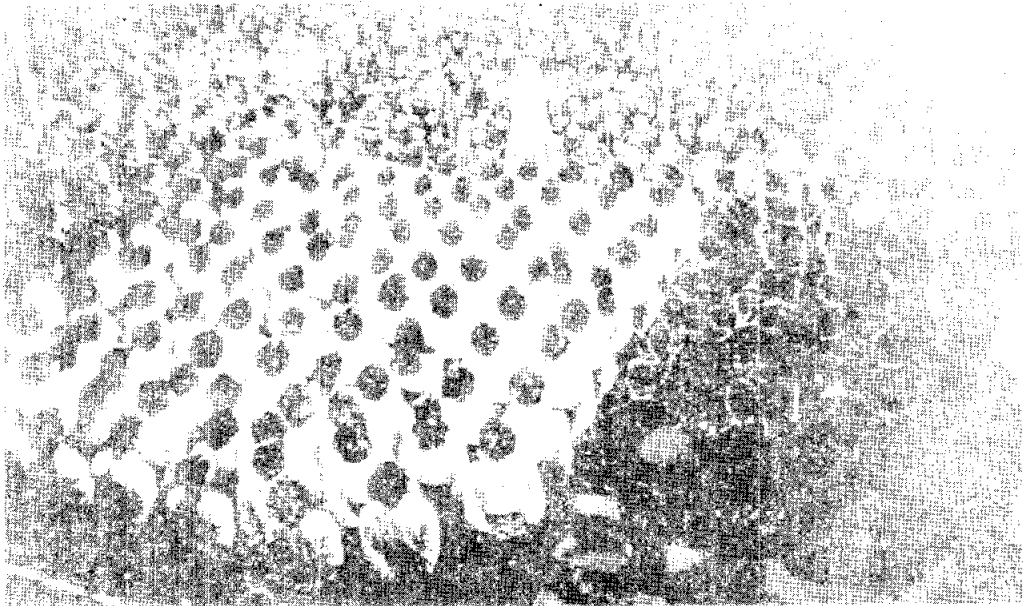
ก็หมายถึงว่า ท่านกำลังจะฟังหรือชมเพลงเถาหมายเลข 9 ที่บรรเลงด้วยวงดุริยางค์ในบันไดเสียง D minor ของคีตกวี Beethoven นอกจาก No. 9 (Number 9) ซึ่งหมายถึงชื่อของ Symphony บทนี้เอง ในบางบทคีตกวีอาจตั้งชื่อกำกับไว้อีกด้วย เช่น Beethoven : Sym-

phony No. 6 Pastoral คือมีทั้งหมายเลขและชื่อ Number หรือหมายเลขใส่ไว้เพื่อกันความสับสนและทราบจำนวนของบทบรรเลงประเภทนั้นของคีตกวีท่านนั้น
ท่านต้องไม่นำ No. มาสับสนกับ Op. เช่น

Saint Saens : Symphony No. 2 in E minor, Op. 55

Op. นี้ย่อมาจาก Opus หมายถึงผลงานอันดับที่ เป็นการจัดลำดับบทเพลงทุกชนิด ตามลำดับก่อนหลังของคีตกวีท่านนั้น จึงหมายถึงว่า ซิมโฟนีหมายเลข 2 ในบันไดเสียง E minor เป็นผลงานอันดับที่ 55 ของ Saint Saens

คำว่า **“Piece”** (พีซ) ในดนตรีหมายถึง บทบรรเลง เช่น Piano Piece หมายถึง บทบรรเลงสำหรับเดี่ยวเปียโน ถ้าหลายบทก็เป็น **Piano Pieces** เป็นต้น ส่วนคำว่า **“Etude”** (เอตู๊ด) หมายถึง แบบฝึกหัดสำหรับฝึกหัดเครื่องดนตรีแต่ละชนิด โดยเฉพาะ เปียโน ไวโอลิน ที่คีตกวีคิดขึ้น เพื่อให้ผู้ฝึกหัดใช้ฝึกซ้อมนิ้วของตน ให้เล่นได้คล่องแคล่ว และมีกำลังนิ้วแข็งแรง Chopin เป็นผู้คิดแบบฝึกหัดเปียโนไว้มากมาย ล้วนมีทำนองไพเราะ ต่อมาได้มีการนำ Etudes เหล่านี้มาขยายเป็นผลงานบทเพลงสั้นๆ นำออกแสดงคอนเสิร์ต เรียกว่า **Etudes de Concert**

การประเมินผลท้ายบท

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องมาเพียงคำตอบเดียว จากคำถามต่อไปนี้

- 1) Messiah (เมสซียา) เป็นผลงานประเภทใด
 1. บทร้องเล่าเรื่องราวทางศาสนา
 2. อุปรากร
 3. เพลงชุดจับระบำ
 4. บทสวดสรรเสริญพระเจ้าในเทศกาลคริสต์มาส
- 2) Messiah เป็นผลงานของใคร
 1. Franz Joseph Haydn
 2. Johannes Brahms
 3. George Frideric Handel
 4. Wolfgang Amadeus Mozart
- 3) ข้อใดเป็นลักษณะอันเป็นสากลของการแสดงและการบรรเลงทุกชนิด
 1. การพักครึ่งเวลา
 2. การโหมโรง
 3. ประชานกล่าวเปิดงาน
 4. การจัดฉากประกอบ
- 4) ถ้าท่านเป็นนักจัดรายการดนตรีทางวิทยุตอนช่วงเวลา 23.00 น. ท่านควรเปิดเพลงประเภทใด จึงจะเหมาะสมกับบรรยากาศมากที่สุด
 1. ซิมโฟนี
 2. โซนาตา
 3. เซเรเนด
 4. โอเวอร์เจอร์
- 5) นอกจากคีตกวีจะมีผลงานด้านดนตรีประเภทต่าง ๆ แล้ว คีตกวียังสร้างงานชนิดใดขึ้นอีกด้วย
 1. นิทานพื้นบ้าน
 2. ละครสัตว์
 3. บทภาพยนตร์
 4. อุปรากร
- 6) น้ำเสียง Counter Tenor เป็นอย่างไร
 1. น้ำเสียงของเด็กที่มีอายุไม่เกิน 14 ปี
 2. น้ำเสียงของเด็กชายที่มีอายุไม่เกิน 14 ปี
 3. น้ำเสียงของเด็กหญิงที่มีอายุไม่เกิน 14 ปี
 4. น้ำเสียงของเด็กชายที่เสียงยังไม่แตกและร้องเสียงสูงผู้หญิงได้
- 7) Requiem ใช้ในพิธีชนิดใด
 1. ก่อนเทศกาลคริสต์มาส
 2. ใช้ในพิธีศพ
 3. ใช้ในพิธีรับศีลมหาสนิท
 4. ใช้ในพิธีศีลล้างบาป
- 8) ถ้าท่านต้องการฟังดนตรีรื่นหูมากกว่าเสียงกระแทกกระทั้น ท่านต้องเลือกฟังดนตรีข้อใด
 1. การบรรเลงเชมเบอร์มิวสิก
 2. การบรรเลงโยธวาทิต
 3. การบรรเลงฮาร์ตโรค
 4. การบรรเลงแจ๊ส
- 9) Passion Music มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

1. ตอนกำเนิดของพระเจ้า
 2. ความทุกข์ทรมานก่อนสิ้นพระชนม์ของพระเยซู
 3. ความรันทตใจก่อนฆ่าตัวตาย
 4. การคืนพระชนม์ชีพของพระเยซูของโจโจซัง
- 10) Piano Pieces หมายถึงข้อใด
1. ชิ้นส่วนสำคัญของเปียโน
 2. บทบรรเลงที่แต่งขึ้นสำหรับเปียโน
 3. เพลงขับร้องที่มีเปียโนบรรเลงคลอ
 4. เครื่องอะไหล่ของเปียโน
- 11) L. Mozart : Trumpet Concerto in D ท่านทราบอะไรจากข้อความนี้
1. เป็นการบรรเลงเพลงเถา 3 ท่อน
 2. เป็นการบรรเลงเพลงเถา 4 ท่อน
 3. เป็นเพลงเถาสำหรับเดี่ยวทรัมเป็ต
 4. เป็นเพลงขับร้องที่มีทรัมเป็ตบรรเลงคลอ
- 12) L. Mozart จากข้อ 11) หมายถึงอะไร
1. ผู้บรรเลงเดี่ยวทรัมเป็ต
 2. วาทยกร
 3. นักร้อง
 4. คีตกวี
- 13) ถ้าท่านต้องการฟังบทบรรเลงใหม่โรง ท่านต้องเลือกฟังข้อใด
1. Piano Concerto No. 3 in C minor ของเบโธเฟิน
 2. Overture to "William Tell" ของรอสซินี
 3. Symphony No. 6 in B minor ของไชคอฟสกี
 4. Hungarian Fantasy for Piano ของฟรานซ์ ลิสต์
- 14) Beethoven : Piano Concerto No. 3 in C minor, Op. 37 หมายความว่าข้อใด
1. คีตกวีท่านนี้สร้างผลงานไว้ 37 บทบรรเลง
 2. คีตกวีท่านนี้สร้างผลงานมาก่อนหน้านี้ 36 บทบรรเลง
 3. บทบรรเลงนี้เป็นผลงานอันดับที่ 3 ของคีตกวีท่านนี้
 4. หมายเลข 37 เปรียบเหมือนชื่อของบทบรรเลงที่คีตกวีใส่ไว้กันความสับสน
- 15) Passion Music จัดเป็นบทบรรเลงประเภทใด
1. เพลงชุดขับระบำ
 2. ระบำปลายเท้า
 3. ร้องเล่าเรื่องราวทางศาสนา
 4. อุปรากร
- 16) บทเพลงร้องเล่าเรื่องราวทางศาสนาที่แสดงก่อนเทศกาลคริสต์มาส คือข้อใด
1. Carol
 2. Messiah
 3. Oratorio
 4. Requiem
- 17) น้ำเสียงชนิดใดบ้าง ที่ใช้ในการร้องประสานเสียง
1. Tenor, Baritone, Alto, Soprano

2. Tenor, Bass, Alto, Soprano
3. Mezzo Soprano, Alto, Bass, Tenor
4. Soprano, Alto, Bass, Baritone

18) คีตกวีที่แต่งอุปรากรส่วนมากเป็นชาติอะไร

1. อังกฤษ
2. ฝรั่งเศส
3. อิตาลี
4. เยอรมัน

19) เพราะเหตุใด ท่านจึงเลือกคำตอบในข้อ 18) เป็นเช่นนั้น

1. เพราะชาวอังกฤษรักการขับร้อง
2. เพราะชาวฝรั่งเศสชอบการขับร้อง
3. เพราะชาวอิตาลีมีพรสวรรค์ในด้านการขับร้อง
4. เพราะชาวเยอรมันรักการขับร้องเป็นชีวิตจิตใจ

20) ถ้าท่านต้องการฟังเพลงเถาที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีชนิดเดียว ท่านต้องเลือกฟังบทบรรเลงชนิดใด

1. Piano Quartet
2. Ballet Music "Swan Lake"
3. Piano Concerto
4. Piano Sonata

เฉลยคำตอบบทที่ 11

ข้อ 1. (1)

ข้อ 2. (3)

ข้อ 3. (2)

ข้อ 4. (3)

ข้อ 5. (4)

ข้อ 6. (4)

ข้อ 7. (2)

ข้อ 8. (1)

ข้อ 9. (2)

ข้อ 10. (2)

ข้อ 11. (1)

ข้อ 12. (4)

ข้อ 13. (2)

ข้อ 14. (2)

ข้อ 15. (3)

ข้อ 16. (2)

ข้อ 17. (2)

ข้อ 18. (3)

ข้อ 19. (3)

ข้อ 20. (4)

หมายเหตุ อ่านบททวนเนื้อหาภายในบท สำหรับคำถามข้อที่ท่านตอบผิดอีกครั้งหนึ่ง